

Ārpakalpojuma grāmatveža pieredze



Sākot ar 2021. gada 1. jūliju, pamatojoties uz grozījumiem likumā «Par grāmatvedību», Valsts ieņēmumu dienests (VID) ir sācis ārpakalpojuma grāmatvežu licencēšanu. Vienlaikus tiek veidots un uzturēts Ārpakalpojuma grāmatvežu publiskais reģistrs. Tādējādi, izvēloties ārpakalpojuma grāmatvedi, ir iespējams pārliecināties, kurš no pakalpojumu sniedzējiem ir kompetents un attiecīgi arī reģistrēts valsts izveidotā un uzturētā reģistrā.

Kā zināms, ieviešot ārpakalpojuma grāmatvežu licencēšanu, plānots nodrošināt minimālo profesionālās kvalifikācijas līmeni, lai tādējādi veicinātu konkurenci un uzlabotu pakalpojumu kvalitāti.

Lai varētu saņemt ārpakalpojuma grāmatvedības licenci, atbildīgajam grāmatvedim grāmatvedības ārpakalpojuma uzņēmumā (fiziskai personai — saimnieciskās darbības veicējai, IK utt.) jābūt vismaz trīs gadu pieredzei grāmatvedības jomā un vismaz ceturta līmeņa profesionālajai kvalifikācijai (koledžas izglītība) grāmatvedības, ekonomikas, vadības vai finanšu jomā.

Likuma «Par grāmatvedību» 3. pantā noteikts:

Grāmatvedis ir fiziskā persona, kuras kvalifikācija atbilst Ministru kabineta noteiktajai grāmatveža ceturta vai trešā līmeņa kvalifikācijai un kuras kompetenci apliecina attiecīgs izglītības dokuments (diploms vai apliecība), kā arī tāda fiziskā persona, kuras kompetenci attiecīgajos grāmatvedības jautājumos apliecina pieredze vai

atbilstošs sertifikāts un kura veic grāmatveža pienākumus.

Savukārt ārpakalpojuma grāmatvedim likumā noteiktas papildu prasības:

Ārpakalpojuma grāmatvedis ir persona, kura, pamatojoties uz rakstveida līgumu ar uzņēmumu (izņemot darba līgumu), aprņemas sniegt vai sniedz klientam grāmatvedības pakalpojumus, kuras kvalifikācija atbilst vismaz ceturta līmeņa profesionālajai kvalifikācijai grāmatvedības, ekonomikas, vadības vai finanšu jomā, ko apliecina attiecīgs izglītības dokuments (diploms vai apliecība), un kurai ir vismaz triju gadu pieredze grāmatvedības jomā. Fiziskās personas, kas ir individuālais komersants vai pašnodarbinātā persona, vai komercsabiedrības valdes loceklis, vai to darbinieks (atbildīgais ārpakalpojuma grāmatvedis), profesionālajai kvalifikācijai jāatbilst ārpakalpojuma grāmatveža profesionālajai kvalifikācijai.



AIVARS DROISKIS,

grāmatvedības eksperts,
 finanšu konsultants,
 Latvijas Republikas
 Ārpakalpojuma
 grāmatvežu asociācijas
 valdes priekšsēdētājs,
 SIA *Gamma AD*
 (ārpakalpojuma
 grāmatvedis,
 licence AGL0000008)
 valdes loceklis,
 atbildīgais grāmatvedis

**Ja fiziska persona pati kā
 saimnieciskās darbības veicēja
 (pašnodarbināta persona) sniedz
 grāmatvedības ārpakalpojumu,
 tad par pieredzi apliecināšu dokumentu
 var tikt uzskatīts uzņēmuma līgums
 par ārpakalpojuma nodrošināšanu.**

Likuma 15.⁴ pantā noteikts, ka vienlaikus ar citiem dokumentiem persona, kura vēlas uzsākt grāmatvedības ārpakalpojumu sniegšanu, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam arī apliecinājumu par profesionālo pieredzi.

Lai arī likumā ir noteikts pārejas periods līdz 2023. gada 1. jūlijam, līdz kuram ārpakalpojuma grāmatveži savus pakalpojumus varēs sniegt bez licences, ārpakalpojuma grāmatvežu licencēšanas process ir sācies un ir radušies jautājumi, uz kuriem ārpakalpojuma grāmatveži vēlas saņemt atbildes.

Likumā nav sniegts detalizēts skaidrojums par to, kas likumdevēja un licencējošās iestādes izpratnē tiek uzskatīts par «apliecinājumu par profesionālo pieredzi», kā rezultātā vairākumam grāmatvedības ārpakal-

pojuma sniedzēju nav skaidrības par to, kā pierādīt savu profesionālo pieredzi nozarē. Kā viens no profesionālās pieredzes apliecinājumiem varētu būt atbildīgā grāmatveža darba līgums ar grāmatvedības ārpakalpojuma sniedzēju (ar citu darba devēju), tomēr ir pietiekami daudz situāciju, kad šāds darba līgums nav noslēgts, piemēram, grāmatvedības ārpakalpojumu sniedz saimnieciskās darbības veicējs (pašnodarbināta persona), grāmatvedības ārpakalpojumus sniedz SIA vienīgais valdes loceklis un vienlaikus vienīgais SIA dalībnieks, kurš, ievērojot normatīvo aktu prasības, nesāņem atalgojumu un nav noslēdzis darba līgumu, kā arī citas nestandarta situācijas.

Latvijas Republikas Ārpakalpojuma grāmatvežu asociācija lūdza Finanšu ministriju un Valsts ieņēmumu dienestu savas kompetences ietvaros sniegt detalizētu skaidrojumu par to, kā grāmatvedības ārpakalpojuma sniedzējs licencējošajai iestādei (Valsts ieņēmumu dienestam) varēs pierādīt savu profesionālo pieredzi nozarē un kādus dokumentus licencējošā iestāde uzskatīs par atbilstošiem profesionālās pieredzes apliecinājumam.

Finanšu ministrija ir sniegusi skaidrojumu par to, ka likuma «Par grāmatvedību» anotācijā ir norādīts, ka par profesionālo pieredzi apliecināšu dokumentu var uzskatīt darba līgumu par personas nodarbināšanu grāmatveža palīga vai grāmatveža amatā vismaz trīs gadus. Savukārt, ja fiziska persona pati kā saimnieciskās darbības veicēja (pašnodarbināta persona) sniedz grāmatvedības

ārpakalpojumu, tad par pieredzi apliecināšu dokumentu var tikt uzskatīts uzņēmuma līgums par ārpakalpojuma nodrošināšanu.

Savukārt gadījumā, ja grāmatvedības ārpakalpojumu sniedz sabiedrības valdes loceklis sabiedrībā, kas sniedz ārpakalpojuma grāmatvedības pakalpojumus, tad VID ieskatā par profesionālo pieredzi apliecināšu dokumentu var tikt uzskatīta sabiedrības sagatavota izziņa/apliecinājums par to, ka konkrētā fiziskā persona noteiktā laika periodā ir vienīgais valdes loceklis sabiedrībā un sniedz ārpakalpojuma grāmatvedības pakalpojumus.

Autors jau ir saņēmis ārpakalpojuma grāmatveža licenci. Kā profesionālās pieredzes apliecinājumu autors (grāmatvedības ārpakalpojuma uzņēmuma vadītājs) Valsts ieņēmumu dienestā iesniedza izrakstu no Elektroniskās deklarēšanas sistēmas (EDS), sadaļa «Pārskati» → Atbildīgās personas → Pārskats ar informāciju par atbildīgajām personām saistībā ar Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumu.

Šajā pārskatā ir iekļautas atbildīgās personas un arī periods, kurā šīs personas darbojas.

Valsts ieņēmumu dienests, lemjot par ārpakalpojuma grāmatveža licences izsniegšanu, šo informāciju uzskatīja par pietiekamu profesionālās pieredzes apliecināšanai.

Iespējams, ka ir pieņemami vēl arī citi profesionālās pieredzes apliecināšanas veidi, par kuriem Finanšu ministrija un Valsts ieņēmumu dienests nav padomājuši. ■

Pārskati » Atbildīgās personas

Pārskats ar informāciju par atbildīgajām personām saistībā ar Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumu

Struktūrvienība	Atbildīgā persona	E-pasta adrese	Tālruna numurs	Datums no	Datums līdz	Informācijas avots
-----------------	-------------------	----------------	----------------	-----------	-------------	--------------------